

РЕШЕНИЕ

№ 3978

гр. София, 02.12.2010 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 17 състав, в публично заседание на 02.11.2010 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Юлия Раева

при участието на секретаря Албена Рибарска и при участието на прокурора Копчева, като разгледа дело номер **970** по описа за **2010** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Производството е образувано по изпратена по подсъдност от С градски съд искова молба на В. Б. Б. от гр. С., жк „Н.“, бл. 107, В. А, . 6, ап. 17 в частта на предявения иск от В. Б. Б. по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ срещу С. Д. на В. Р. в качеството ѝ на правоприменик на С. Д. „Полиция“ за обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000 лв., причинени от фактически действия по задържане на лицето, извършени от полицейски органи при 02 РПУ на С. Д. „Полиция“ на 21.11.1997 г., ведно с мораторната лихва от 25.10.2005 г. до датата на подаване на исквата молба – 24.10.2008 г.

В исквата молба се твърди, че с постановление за предварително задържане от 20.11.1997 г. на следовател П. К при С. следствена служба (ССлС) ищецът В. Б. Б. бил задържан за 24 часа, считано от 16.00 ч. на 20.11.1997 г. Твърди се, че ищецът бил освободен на обяд на 21.11.1997 г. с постановление на същия следовател, няколко часа по-късно на същия ден полицаи от 02 РПУ нахлули в дома му, без да се легитимират, нанесли му побой докато го влачили по етажната площадка, асансьора, стълбището и пред входа на блока пред очите на съпругата му, съседите и хората от квартала. Твърди се, че пред входа на блока ищецът бил натикан от полицаите в багажника на лек автомобил и го откарали във 02 РПУ, където ищецът прекарал до сутринта на 24.11.1997 г., когато бил прехвърлен в ареста на ССлС. Твърди се, че при задържането

полицаяте не разрешили на ищеца да се облече подходящо за студената есенна вечер и бил извлечен от дома си по пижама. В това състояние бил принуден да стои на студено в ареста на 02 РПУ. Твърди се още, че по време на побоя и влаченето полицаяте счутили очилата на ищеца и последният бил лишен от тях месеци, поради което бил възпрепятстван на практика да вземе участие в следствените действия, не можел да чете предлаганите му за подпис документи и затова отказвал да ги подпише. От така описаните действия се обосновава, че ищецът претърпял неимуществени вреди, съставляващи 1. психофизически страдания (болки) от нанесения побой, които не били лекувани по време на престоя в ареста на 02 РПУ в продължение на повече от 60 часа; 2. злепоставяне пред съседите и кварталната общественост и 3. душевни страдания и накърнено достойнство.

Постъпил е отговор от ответника, в който е изразено становище за недоказаност и неоснователност на предявения иск. Направено е възражение за изтекла погасителна давност.

В съдебно заседание процесуалният представител на ищеца поддържа предявения иск по основание и размер, като моли съдът да го уважи в пълен размер и да присъди направените по делото разноски.

Процесуалният представител на ответника поддържа изложеното в отговора по исковата молба и моли искът да бъде отхвърлен.

Прокурорът изразява становище за неоснователност на предявения иск.

Като взе предвид доводите на страните и събраните по делото доказателства съдът приема за установено следното:

От събраните по делото доказателства се установява, че с постановление за предварително задържане от 20.11.1997 г. на следовател П. К при ССлС ищецът В. Б. Б. бил задържан за 24 часа, считано от 16.00 ч. на 20.11.1997 г. за извършено в гр. С., У. „Струга” до бл. 71 в трафопоста убийство чрез удушаване на Траянка А Б. С постановление от 21.11.1997 г. на следовател П. К при ССлС ищецът бил освободен поради изтичане на срока на задържане.

Съгласно удостоверение рег. № 7473 от 08.12.2006 г., издадено от ССлС, ищецът бил задържан на 24.11.1997 г. в следствения арест на У. „М-р Г. Векилски” № 2 по сл. дело № 399/1997 г. по описа на Специализираното криминално отделение при ССлС за извършено престъпление по чл. 115 от НК и на 23.07.1998 г. бил преведен в Затвора гр. С.. С постановление от 31.03.2000 г. на С. била изменена взетата по отношение на ищеца мярка за неотклонение от „задържане под стража” в парична гаранция. Видно от служебна бележка рег. № 6903 от 23.11.2006 г., издадена от Затвора гр. С., ищецът бил освободен от следствения арест на 09.05.2000 г.

С Присъда № 172А от 23.05.2003 г. по НОХД № 1025 по описа за 2000 г. на СГС ищецът бил признат за виновен за това, че на 14.11.1997 г. в гр. С., У. „Струга” до бл. 71 в съучастие като съизвършител с Б Я М умишлено е умъртвил Траянка А Б като убийството е извършено по особено мъчителен начин за убитото лице, поради което на основание чл. 116, ал. 1, т. 6, пр. 2, вр. чл. 115 и чл. 54 и 36 от НК е осъден на 20 (двадесет) години лишаване от свобода. С Присъда № 36104 от 22.10.2004 г. по ВНОХД № 648 описа за 2003 г. на С апелативен съд, НК била отменена присъда № 172А от 23.05.2003 г. по НОХД № 1025 по описа за 2000 г. на СГС и ищецът бил признат за невинен. С Решение № 829 от 25.10.2005 г. по н. дело № 310/2005 г. на ВКС била оставена в сила Присъда № 36104 от 22.10.2004 г. по ВНОХД № 648 описа за 2003 г. на С апелативен съд.

За установяване на действията, извършени при задържане на ищеца на 21.11.1997 г. и твърдяните неимуществени вреди, по искане на ищеца в съдебното производство е разпитан свидетелят Л Т Д и е изслушана съдебно-психологическа експертиза.

Съгласно показанията на св. Д на 21.11.1997 г. около 17.00 ч. или малко след 17.00 ч. от входа на блока, където живеел ищецът, се вдигнала шумотевица и оттам бил изнесен ищецът чрез влачене и хвърлен в багажника на една лека кола - бяла. Свидетелят заявява, че ищецът бил ритнат в момента, в който го хвърлили в багажника. Хората, които влачили ищеца и го хвърлили в багажника, били цивилни. Пред входа имало натрупани съседи и коментирали случилото се.

Съгласно заключението на съдебно-психологическата експертиза не се установява нарушение на психичното здраве на ищеца в резултат от действията по задържането в смисъла на разстройство. Липсват документи, обективиращи нарушение в психичното функциониране. Вещото лице посочва, че при самоотчета лицето не посочва каузално свързано с поведението на задържалите го преживяване на психична увреда, донесла му емоционално страдание с определен характер и продължителност. Вещото лице дава по-обща констатация, че на ищеца „не му е било добре”.

Въз основа на събрания доказателствен материал съдът направи следните изводи от правна страна:

Искът е допустим, тъй като е предявен съгласно чл. 205 от АПК срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. В случая това е Националната разузнавателна служба, която е юридическо лице на бюджетна издръжка.

Разгледан по същество, искът е неоснователен.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразните актове, действия или бездействия на техните органи и длъжностни лица, независимо дали са причинени виновно от длъжностно лице. Отговорността на държавата и общините за вреди се характеризира като обективна, безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага осъществяването на фактически състав със следните елементи: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда; причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Доказателствената тежест за установяване на посочените елементи е за ищеца. При липсата на който и да е от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

На първо място съдът намира за основателно възражението на ответника за изтекла погасителна давност. Претендират се вреди от действия, за които се твърди, че са извършени на 21.11.1997 г. Исковата молба е подадена на 24.10.2008 г. Съгласно чл. 110 от ЗЗД давността за предявяване на иск по ЗОДОВ с оглед липсата на специална разпоредба в самия закон е 5 години. Досежно началния момент на забавата при исковите за обезщетение от причинени вреди от незаконни действия на административни органи и длъжностни лица е моментът на преустановяването им

съгласно ТР № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС и от този момент тече погасителната давност, който в конкретния случай е 21.11.1997 г. Искът е предявен на 24.10.2008 г., а давностният срок е изтекъл на 21.11.2002 г. Наличието на изтекла погасителна давност е достатъчно за обосноваване на неоснователност на исковата претенция. За пълнота съдът следва да посочи още, че въз основа на събрания доказателствен материал не се установява по безспорен начин, че действията по задържането на ищеца на 21.11.1997 г. са извършени от полицейски органи или други длъжностни лица от 02 РПУ на С. Д. „Полиция”. Съдът кредитира показанията на св. Л Т Д и приема за установено, че ищецът действително е бил задържан на 21.11.1997 г. и то по начина, описан от свидетеля. Свидетелят обаче посочва, че лицата, които са задържали ищеца, са били цивилни, а относно колата, с която е бил откаран ищецът, че била бяла, без да твърди, че върху нея е имало надпис или други знаци, идентифициращи я като полицейска кола. Самият ищец твърди, че лицата, които го задържали, не се легитимирали. На следващо място, съдът намира, че не е установено, че задържането на ищеца е извършено при или по повод изпълнение на административна дейност. Видно от постановление за предварително задържане от 20.11.1997 г. на следовател П. К при ССлС ищецът бил задържан за 24 часа, считано от 16.00 ч. на 20.11.1997 г. за извършено в гр. С., У. „Струга” до бл. 71 в трафопоста убийство, т. е. по делото е безспорно установено, че още на 20.11.1997 г. - деня, предхождащ 21.11.1997 г., спрямо ищеца е наложена мярка за неотклонение и са били предприети действия по разследване на участието му в извършването на престъпление от общ характер. Няма данни и не се твърди от страните, че след освобождаването на ищеца на 21.11.1997 г., на същата дата е издаден акт за задържане по чл. 33, ал. 1, т. 1 от Закона за националната полиция (Обн., ДВ, бр. 109 от 28.12.1993 г., доп., бр. 64 от 8.08.1997 г., отм., бр. 122 от 19.12.1997 г.). Така, както са описани от ищеца, вредите са евентуална последица от актове и действия на разследващите органи, а не от незаконосъобразни действия на полицейски органи при или по повод административна дейност. По изложените съображения предявеният иск за неимуществени вреди ведно с претендираната мораторна лихва е неоснователен и следва да бъде отхвърлен. Водим от горното Административен съд С.-град, I отд., 17-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска на В. Б. Б. от гр. С., жк „Н.”, бл. 107, В. А, . 6, ап. 17 по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ срещу С. Д. на В. Р. в качеството ѝ на правоприемник на С. Д. „Полиция” за обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000 лв., ведно с мораторната лихва от 25.10.2005 г. до датата на подаване на исковата молба – 24.10.2008 г. Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: